

תנאי האקלים ששררו בערבה התיכונה והצפונית בתקופה אוגוסט 2014 – מרץ 2015

טליה הורוביץ - מטאורולוגיה חקלאית, השרות המטאורולוגי

כתובת המחברת: htalia@ims.gov.il

עונת 2014/15 הייתה די דומה לעונה שקדמה לה מבחינת הטמפרטורות המתונות ומיעוט אירועי מזג אויר חריגים (טבלה 1). בפרק הזמן מאוגוסט ועד סוף נובמבר 2014 נרשמו טמפרטורות מקסימום ומינימום דומות לממוצע הרבשנתי ± 0.5 מ"צ. חודש דצמבר היה יוצא דופן בכל התקופה כי הוא חם מהממוצע במידה ניכרת. בחלק השני של העונה, בחודשים ינואר ופברואר הטמפרטורות נעו סביב הממוצע וחודש מרץ היה חם מהממוצע ב-0.5 עד 1 מ"צ.

חודש אוגוסט היה החם ביותר בתקופה, ביחס לממוצע הרבשנתי. טמפרטורת המקסימום היומית הממוצעת הייתה גבוהה מהממוצע הרבשנתי ב-0.5 מ"צ וטמפרטורת המינימום הייתה דומה לממוצע. השינויים מיום ליום היו קטנים ולא נרשמו ימים חמים באופן משמעותי. טמפרטורת המקסימום הגבוהה ביותר שנמדדה באוגוסט הגיעה ל-42 מ"צ בחצבה ול-40 מ"צ בפארן. נרשמו 10 ימים בהם טמפרטורת המקסימום הייתה דומה לממוצע או נמוכה ממנו בכ-1 מ"צ.

בחודש ספטמבר טמפרטורת המקסימום והמינימום היומית הממוצעת הייתה דומה לממוצע הרבשנתי בחצבה. בפארן היא הייתה נמוכה במעט מהממוצע במקסימום וגבוהה ממנו ב-0.5 במינימום. טמפרטורות אלה ביחס לממוצע מתונות מאלה של אוגוסט. בחודש זה ניתן היה להבחין בירידה ההדרגתית בטמפרטורות מיום ליום, כמעט ללא אירועי שרב בולטים. רק ב-17 בספטמבר נרשם יום שרבי בו טמפרטורות המקסימום היו גבוהות מהממוצע בכ-5 מ"צ והגיעו ל-40 מ"צ בחצבה ו-38.5 בפארן. ערך גבוה זה מדגיש את מתונות הטמפרטורות בחודש.

גם בחודשי הסתיו אוקטובר – נובמבר לא נרשם שום אירוע מזג אויר חריג. טמפרטורות המקסימום והמינימום היו דומות לממוצע או נמוכות ממנו במעט. הלחות היחסית הייתה רגילה לעונה, ונרשם רק אירוע אחד של יובש ב-6 – 9 בנובמבר. בימים אלה הלחות היחסית הייתה נמוכה מאוד והגיעה ל-40% בשעות הלילה ופחות מ-10% בשעות היום. מזג האוויר הגשום ששרר בצפון הארץ בנובמבר לא הגיע לערבה. נרשם יום גשם אחד בו ירדו 1 מ"מ גשם לפחות ועוד 4 – 5 ימים בהם נרשמו טפטופים. אפיקי ים סוף פעילים האופייניים לעונת המעבר בערבה, לא השפיעו על מזג האוויר בעונה זו.

לאחר מספר חודשים בהן הטמפרטורות היו דומות לממוצע, בחודש דצמבר היה חם מהרגיל ב-1.5 מ"צ בממוצע, ביום ובלילה. העלייה בטמפרטורות בלטה במיוחד לאחר הימים הקרירים ששררו במחצית השנייה של נובמבר. ברוב ימי החודש טמפרטורת המקסימום הייתה גבוהה מ-20 מ"צ, הערך החודשי הממוצע, והיא הגיעה ל-24 – 25 מ"צ, אך לא לערכים גבוהים יותר. במחצית השנייה של החודש נרשמה ירידה בטמפרטורות המקסימום והן היו ממוצעות לעונה. גם ערכי טמפרטורת המינימום היו גבוהים מהממוצע ורק בימים האחרונים של החודש נרשמו בפארן טמפרטורות מינימום של 4 עד 5 מ"צ. במהלך החודש נרשמו 2 ימי גשם בחצבה בהם ירדו 12 מ"מ. בפארן ירדו בימים אלה 2 מ"מ בלבד.

ינואר היה חודש קר. רוב ימי החודש היו מעוננים בעננות חלקית או מלאה, כ-10 ימים היו בהירים לגמרי. טמפרטורת המקסימום הייתה דומה לממוצע, אך טמפרטורת המינימום היומית הממוצעת הייתה נמוכה מהרגיל בכ-0.5 מ"צ. ב-6-7 בחודש נשבו רוחות חזקות ושרר אובך. בין ה-7 – 13 בחודש נרשמו טמפרטורות מקסימום

ומינימום נמוכות מהממוצע ב- 2 – 4 מ"צ. בחלק גדול מהימים והלילות השמים היו בהירים ונרשמו לילות התקררות קרינתית. בפארן נרשמו ב- 13-14 בחודש טמפרטורות מינימום של 2, 2.4 מ"צ בסוכה המטאורולוגית בגובה 2 מטר וטמפרטורות קרובות לאפס מ"צ ליד הקרקע. בחצבה הטמפרטורות היו גבוהות יותר. גם ב- 17 – 19 בחודש נרשמו טמפרטורות נמוכות, אך לא כמו באירוע הקודם. לקראת סוף החודש נרשמה עליה בטמפרטורות ונרשמה תקופה חמה יחסית שהמשיכה גם בפברואר.

בחודש פברואר טמפרטורות המקסימום והמינימום היו דומות לממוצע, אך בלט ההבדל בין חלקו הראשון של החודש שהיה חם מהממוצע ובין חלקו השני של החודש שהיה קריר מהממוצע. בתחילת החודש נרשמו טמפרטורות מינימום של 4 מ"צ בפארן כשטמפרטורות הקסימום כבר היו חמות מהממוצע, והן הגיעו לשיאן ב- 7 בחודש ביום שרבי בו טמפרטורות המקסימום הגיעו ל- 30 – 32 מ"צ, כ- 10 מ"צ מעל לממוצע. מה- 11 בחודש נרשמה ירידה חדה בטמפרטורות ועד ה- 22 בחודש הן היו נמוכות מהממוצע והגיעו ל- 17 – 18 מ"צ (הממוצע כ- 20 מ"צ), בהתאמה למזג האוויר הגשום ששרר בצפון הארץ. בחלק מהימים הייתה עננות מרובה ונרשמו 3 ימי גשם בהם ירדו כ- 20 מ"מ בחצבה וכ- 10 מ"מ בפארן. פעילות מזג האוויר גרמה לרוחות חזקות ב- 10 – 11 בחודש וב- 19 – 21 בחודש שהעלו אובך.

בחודש מרץ, למרות היותו חודש מעבר, לא נרשמו אירועי מזג אויר חריגים. טמפרטורת המקסימום והמינימום היומית הממוצעת הייתה גבוהה מהרגיל ב- 0.5 עד 1 מ"צ. מתחילת החודש הטמפרטורות הלכו ועלו בהדרגה עד ל- 10 בחודש בו הן הגיעו ל- 30 – 32 מ"צ. ב- 11 בחודש נשבו רוחות צפון-מערביות חזקות, נרשמה עננות ואובך ונרשמה ירידה של 10 מ"צ בטמפרטורות. במשך 12 ימים הטמפרטורות נהיו מוכות מהממוצע או דומות לממוצע. בימים האחרונים של החודש הטמפרטורות עלו והן הגיעו ב- 27-29 בחודש ל- 31 – 32 מ"צ. בכל התקופה הזו לא נרשמו ערכים קיצוניים של הטמפרטורה.

לסיכום, העונה יחסית קרירה, ללא אירועי קרה או שרב בולטים, ועם מספר קטן של ימי גשם.

טבלה 1 : טמפרטורת מקסימום ומינימום יומית ממוצעת והפרש מהממוצע הרבשנתי (מ"צ) בתקופה אוגוסט 2014 – מרץ 2015 (ממוצעים לתקופה 2000 – 2009)

חודש	פארן				חצבה			
	מקסימום	הפרש מהממוצע	מינימום	הפרש מהממוצע	מקסימום	הפרש מהממוצע	מינימום	הפרש מהממוצע
אוגוסט	38.5	+ 0.3	23.5	+0.2	39.4	+ 0.5	26.6	- 0.2
ספטמבר	34.8	- 0.3	21.4	+ 0.5	35.7	- 0.1	24.9	+ 0.1
אוקטובר	30.4	-0.3	17.1	- 0.8	31.1	- 0.3	20.4	- 1.3
נובמבר	24.9	+ 0.3	12.5	+ 0.9	25.1	- 0.2	14.9	-0.3
דצמבר	21.7	+1.8	9.1	+ 1.3	22.0	+ 1.7	12.1	+1.4
ינואר	17.8	- 0.5	6.5	+ 0.2	18.8	- 0.4	9.5	+0.3
פברואר	20.5	+0.1	7.7	- 0.1	21.3	+ 0.2	10.6	0.0
מרץ	25.2	+ 0.5	11.4	+0.6	26.1	+0.9	14.6	+0.7